

**ЛЬВІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ**

Кафедра соціальної роботи, управління
та суспільних наук

**СОЦІАЛЬНА РОБОТА:
СТАНОВЛЕННЯ, ПЕРСПЕКТИВИ, РОЗВИТОК**

Матеріали
Всеукраїнської науково-практичної конференції
студентів, курсантів та молодих вчених
9 листопада 2022 року

Львів – 2022

УДК 316.4.05: 009. 37.032

Соціальна робота: становлення, перспективи, розвиток [Текст] // Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції студентів, курсантів та молодих вчених, 9 листопада 2022 р.; [за ред.: Нагірняка М.Я.]. Львів : ЛДУ БЖД, 2022. 222 с.

У матеріалах Всеукраїнської науково-практичної конференції студентів, курсантів та молодих вчених «Соціальна робота: становлення, перспективи, розвиток» (9 листопада 2022 р.) висвітлюються питання, що стосуються актуальних соціальних, правових та психологічних аспектів подальшої розбудови соціальної роботи на засадах розвивальної парадигми, пріоритетних напрямків застосування інноваційних технологій у практиці соціальної роботи та соціальної політики в Україні на сучасному етапі, в умовах військового стану, особливостей провадження соціальної роботи з різними категоріями населення, органами державної влади та місцевого самоврядування, громадськими та волонтерськими організаціями, соціальними інституціями.

Розгляд матеріалів, що пропонуються читачеві, сприятиме створенню умов для формування складових професійної компетентності соціального працівника і дозволить формувати адекватну модель діяльності майбутнього фахівця соціальної сфери.

Видання рекомендоване усім, хто цікавиться теоретичними й практичними аспектами становлення та перспективами розвитку соціальної роботи в Україні та світі.

Відповідальний редактор: НАГІРНЯК Михайло Ярославович

кандидат історичних наук, доцент
доцент кафедри соціальної роботи, управління та суспільних наук
Львівського державного університету безпеки життєдіяльності.

*Рекомендовано до друку навчально-методичною радою
Навчально-наукового інституту психології та соціального захисту
Львівського державного університету безпеки життєдіяльності
(Протокол № 3, від 11 листопада 2022 р.)*

<i>Дубін М., Костишин Е.</i> Комунікативно-мобілізуючі форми суспільної онлайн-активності у соціальних мережах.....	119
<i>Фармагей А.</i> Інтернет-мережа як об'єкт дозвілля молоді ..	124
<i>Васянович З.</i> Моделі розвитку управління персоналу організації.....	128
<i>Осико Л.</i> Інновації у сфері соціальних робіт з незахищеними групами суспільства	133
<i>Щигель О.</i> Молода сім'я як об'єкт наукового аналізу.....	137
<i>Куцик С.</i> Профілактика розлучень у молодих сім'ях.....	142
<i>Ільчук Ю.</i> Особливості соціальної профілактики ігрової залежності в молодіжному середовищі.....	146
<i>Чорнодоля Д.</i> Соціальна профілактика юного материнства	150
<i>Кулієва В.</i> Особливості надання соціальної підтримки особам, що потерпіли від домашнього насильства.....	154
<i>Гавловська В.</i> Умови позитивної соціалізації гіперактивних учнів.....	158
<i>Бакай М.</i> Причини агресії у підлітків у сучасному суспільстві	163
<i>Дінслер О.</i> Криза дитячої обдарованості як аспект соціальної роботи.....	166
<i>Панасюк М.</i> Соціально-психологічні особливості девіантної поведінки неповнолітніх.....	171
<i>Гамза О.</i> Соціально-педагогічні технології профілактики та подолання дитячої агресії	175
<i>Перова М.-Л.</i> Соціальна робота з дітьми, які зазнали домашнього насильства	179
<i>Вібла А.</i> Профілактика девіантної поведінки підлітків у діяльності соціального працівника.....	182

УДК 159:351.745.5

Юлія ІЛЬЧУК*Львівський державний університет
безпеки життєдіяльності***Науковий керівник:
САВОСТІКОВА К. І.**

ОСОБЛИВОСТІ СОЦІАЛЬНОЇ ПРОФІЛАКТИКИ ІГРОВОЇ ЗАЛЕЖНОСТІ В МОЛОДІЖНОМУ СЕРЕДОВИЩІ

Ігрова залежність є актуальною проблемою на сучасному етапі розвитку науки, тому стикнутися з нею може кожен, не зважаючи на стать, вік, соціальний статус та інтелектуальні здібності. На сьогоднішній день вона внесена в міжнародний список хвороб і з кожним роком збільшується кількість залежних людей.

Гемблінг (патологічна схильність до азартних ігор) – це хвороба, що полягає в частих повторних епізодах участі в азартних іграх, що домінує в житті суб'єкта і веде до зниження соціальних, професійних, матеріальних і сімейних цінностей, втрати належної уваги до своїх обов'язків. Ризик розвитку ігрової залежності визначається комплексом відповідних особистісних, соціальних та фізіологічних факторів, таких як склад сім'ї, особливості спілкування між батьками і дітьми, соціальний статус у класі, рівень розвитку комунікативних та емоційно-вольових якостей особистості, стать тощо [6].

Ц.П. Короленко і Т.О. Донських виділяють основні ознаки гемблінгу:

- збільшення часу, що проводиться в ситуації гри;
- зміна кола інтересів, постійні думки про гру;
- неспроможність припинити гру як після великого виграшу, так і після постійних програшів;

– поступове збільшення частоти ігор, прагнення до більш високого ризику;

– періодично виникає напруга, що супроводжується ігровим «драйвом», прагненням знайти можливість пограти [3].

Гемблінг має циклічні ознаки. У ньому виділяють певні стадії: стадію вигравів; стадію програвів і стадію розчарування [1].

Одна з найважливіших складових гемблінгу в сучасному світі – це безпека та інтереси користувача. Відповідальний гемблінг, у широкому сенсі, означає інформування гравців про ризики й природу азартних ігор, заохочення до ставок у розумних межах, надання всієї важливої інформації для оцінювання ризиків і недопущення до гри неповнолітніх. Важливо, щоб гравець ставився до ігор як до розваги та проведення часу, а не як до способу отримання грошей або боротьби з болем і був готовий до можливого програшу. Як повідомила в коментарі Page партнер юридичної фірми Sayenko Kharenko Аліна Плющ, принцип відповідальної гри – одна з фундаментальних ідей українського ігрового ринку, що зафіксована ще в перших версіях законопроекту про азартні ігри [5].

На думку аналітиків, що готують огляди українських казино, у тому числі й GGbet Casino, найбільша складність у вирішенні ситуації полягає у тому, що правові аспекти діяльності грального бізнесу в нашій країні знаходяться на стадії розробки. Можливо, у найближчій перспективі таким документом стане Меморандум про рекламу азартних ігор, який підписали усі члени UGC. У ньому йдеться про заборону рекламувати азартні ігри особам, які не досягли 21 року, регулювання контенту самої реклами таким чином, щоб вона не вводила у оману гравців. Кожен легальний оператор, який є підписантом Меморандуму, зобов'язався попереджувати гравців про гральну залежність у своїх рекламних матеріалах [4].

Найкращим способом профілактики залежності є робота на випередження можливих проблем, тобто підготувати підлітка до того, з чим він може зіткнутися в дорослому житті. Прикладами роботи на випередження залежності можуть бути такі методи: соціальне навчання «навичкам життя», виховувати свідоме бережливе ставлення до свого здоров'я, формувати основи моральних звичок індивідуальної поведінки і прийняття рішення у ситуаціях захоплення грою, розвивати вміння жити разом з іншими, знайти власні ресурси які допоможуть пройти через труднощі, розвивати навички спілкування і підвищення самооцінки. Також тим, хто мають ігрову залежність, американські вчені дають такі основні профілактичні поради, щоб знову не повернутися в залежність:

- Розцінюйте азартну гру як розвагу, а не як джерело доходу.
- Грайте тільки на власні гроші.
- Врівноважуйте азартну гру іншими видами відпочинку.
- Не використовуйте азартну гру як спосіб уникнути негативних почуттів або ситуацій [2].

Дієвими рекомендаціями по профілактиці гемблінгу серед молоді є:

1. Механізм звички «знак – звичні дії – нагорода» автором якого є Чарльз Дахигг. Він пропонує такий спосіб, щоб позбутися залежності, а саме змінити реакцію на звичні дії. Коли знову з'явиться знак – конфлікт в сім'ї, в звичних діях – змінити гру в казино на спілкування з другом і нагородою стане психологічна підтримка та емоційний комфорт.

2. Підкріпити інформаційний метод – практично, в якому одне з його завдань заключається в тому, щоб надати страхітливую інформацію залежної поведінки. Тому ми за те, щоб журналісти записували інтерв'ю про реальні історії людей, які мали гемблінг залежність і в якому залежні будуть відповідати на такі питання: Як отримали цю залежність? Як

її проходили? Як вдалось позбутись цієї залежності? Які труднощі довелось пройти?

3. Для батьків, які виховують підлітків, схильних до ігрової залежності, були запропоновані такі поради: задовольняйте ті потреби підлітка, які залежать від Вас; встановлюючи обмеження, старайтесь в цих правилах знайти золоту середину з Вашим підлітком; працюйте над своїм особистим зростанням, тому що дитина однаково все повторюватиме за Вами.

4. Педагогам слід розвивати критичне мислення у підлітків та вчити встановлювати причинно-наслідковий зв'язок ситуацій та поведінки людей, що буде сприяти набуттю знань та особистісному росту.

5. Сімейним лікарям було запропоновано, щоб на прийомі відбувалось анкетування пацієнта на визначення симптомів тої чи іншої залежності і спрямування до відповідного спеціаліста.

Щоб профілактика була результативною, держава повинна дотримуватись наданих пропозицій: виховувати здорове і зріле суспільство; пропаганда відповідальних громадян, які борються з незаконними діями в суспільстві; надавати соціальну допомогу людям, які в групі ризику; забезпечувати безпеку на робочому місці.

Отже, відзначимо, що держава контролює цю сферу за допомогою КРАІЛ та впроваджує відповідальну гру у взаєминах азартного бізнесу та його клієнта.

Список використаних джерел

1. Верещак А.О. Поведінка гравців або гемблінг / А.О. Верещак. // Львівський державний університет безпеки життєдіяльності. 2018. С. 359–360.
2. Гегешко В.В. Ігрова залежність (гемблінг). Напрямки профілактики. [Електронний ресурс] / В. В. Гегешко // КНП СОР «Обласний Клінічний медичний центр соціально небезпечних захворювань». 2019. Режим доступу до

- ресурсу: <https://narkosumy.lic.org.ua/statti/igrova-zalezhnistgembling-napryamku-profilaktyku/>.
3. Коротяєва Л.М. Гемблінг або поведінка гравців (Gambling behavior) / Л. М. Коротяєва. // Вісник гуманітарного Наукового товариства: наукові праці. 2022. №22. С. 54.
 4. Ніякої нелегальної реклами азартних ігор: у UGC розповіли, як боротимуться з цим явищем [Електронний ресурс] // День за днем. 2022. Режим доступу до ресурсу: <https://denzadnem.com.ua/blogy/korysniporady/122182>.
 5. Responsible gambling, або навіщо іграм відповідальність. Як Україна регулює ринок гемблінгу [Електронний ресурс] // The Page. 2021. Режим доступу до ресурсу: <https://sk.ua/uk/publications-uk/azartni-igri/>.
 6. Федосєєва І. Психологічні аспекти гемблінгу в підлітковий період онтогенези / Ірина Федосєєва. // Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди. 2014. №34. С. 207–208.

Діана ЧОРНОДОЛЯ

Хмельницька гуманітарно-педагогічна академія

Науковий керівник:

к. пед. н., доцент **СЛЮЗКО В.І.**

ПРОБЛЕМИ ТА НАСЛІДКИ РАННЬОГО МАТЕРИНСТВА

Впродовж останніх десятиліть однією з соціальних проблем сучасності є раннє материнство. Особливість цієї проблеми полягає у тому, що одночасно мова йде про здоров'я, життя, долю як дітей, так і тих жінок, для яких материнство стає чинником багатьох ризиків. Саме матері-підлітки – одна з найуразливіших в економічному,